

"Alvarizas, un ben singular na Ribeira Sacra"

Autores/as:

- Alumnado: 3º ESO e CS Guía, información e asistencia turísticas.
- Profesorado: Fina Vázquez, Fe Tellado, Sol González, Xan Rosende, Nuria Mariño, Juan A. Jerez. Ana Bernárdez (Alumna CS GUIASTU)

Centro de traballo:

- IES Río Cabe. Monforte de Lemos. Lugo

INTRODUCCIÓN

MARCO DO PROXECTO E RELEVANCIA

Plan Proxecta Patrimonio Etnográfico da Ribeira Sacra 2022-2023.
Estudo sobre as alvarizas da Ribeira Sacra.
Traballo realizado polo alumnado de 3ºESO e Ciclo Superior de Turismo do IES Río Cabe Monforte de Lemos, Lugo.

SITUACIÓN

Barantes (Sober)
Ruta "Alvarizas e colados desde a adega Cividade"

Alvariza do Vello
(Nogueira de Ramuín)

OBXECTIVOS

- Coñecer e valorar o patrimonio cultural e paisaxístico da Ribeira Sacra.
- Comprender a importancia que ten para a Ribeira Sacra a súa declaración como BIC e poder chegar ser candidata a Patrimonio da Humanidade.

INSTRUMENTOS

- Correo electrónico
- Aula virtual
- Enquisas
- Charlas
- Excursións
- Exposicións de traballos

METODOLOXÍA

- Activa e participativa, combinando o traballo individual e cooperativo.
- Traballo en grupos de 3 ou 5 compoñentes.

EN QUE CONSISTIU

ENTREVISTAS ENQUISAS

Qué é unha alvariza?

Enquisas realizadas polo alumnado de 3ºESO aos compañeiros doutros cursos.

Entrevistas na rúa.

EXCURSIONS

Excursión á alvariza do Vello

Visita á sala de envasado Melsacra.

Excursión Arxeriz (Ecomuseo, pazo e castro)

Excursión a Barantes (Sober)

CHARLAS

Suso Vero

Sobre as alvarizas no concello de Sober.

Carme Toba Trillo

Alvarizas en Galicia, fóra de Galicia, orixe e tipos de colmeas.

3º ESO

Exposición de traballos aos compañeiros doutros cursos.

Alfonso Iglesias

Sobre as alvarizas da Ribeira Sacra.

Alumnado Ciclo Turismo

Sobre o Ecomuseo, Pazo e Castro de Arxeriz.

3º ESO

RESULTADOS

- Coñecer termos como BIC, UNESCO, Patrimonio da Humanidade, ICOMOS, alvariza, pedra en seco, bancais, trobo, covo, cortizo, lacenas, piqueira, antenas de cera, castrar abellas, solaina, varroa, velutina, polinización, apiturismo, etc.
- Apoiar a candidatura da Ribeira Sacra a ser Patrimonio da Humanidade a partir da difusión das súas alvarizas.
- Emprego das ferramentas TIC, fundamental para a adquisición de coñecementos.
- Como produto final elaborouse un vídeo no que aos alumnos/as explican o que aprenderon sobre as alvarizas da Ribeira Sacra.

ALVARIZAS NA RIBEIRA SACRA

Construcións, xeralmente, de formas redondeadas e feitas para protexer as colmeas dos animais salvaxes (oso pardo, xabaríns...)

Na zona de Barantes (Sober) en mal estado de conservación.

Alvariza de O Vello

Exterior: muro feito en pedra seca.
Interior: distribución en bancais.

NO RESTO DE GALICIA

Costa da morte de forma lineal para protexer do nordés.

Courel similares ás de Ribeira Sacra.

FÓRA DE GALICIA

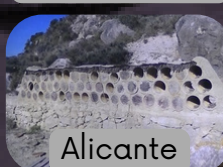
Asturias

Castela León

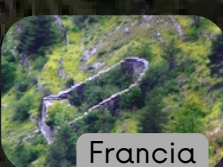

Madrid

Alicante

FÓRA DE ESPAÑA

Francia

Irlanda

Telecabe

TIPOS DE COLMEAS TRADICIONAIS DE GALICIA

Covos

Cortizos

Trobos

Lacenas

CONCLUSIÓNS

A totalidade do alumnado: amosou interese pola actividade; realizou satisfactoriamente o traballo final, e comprendeu a importancia das alvarizas como expresión dunha sociedade e como soporte do Patrimonio Inmaterial. Destacamos como logro deste proxecto que o noso alumnado e o claustro en xeral puidemos coñecer un aspecto máis da nosa contorna, recoñecendo a importancia de saber valoralo, respectalo e coidalo.

AGRADECEMENTOS

Alfonso Iglesias (apicultor. Ourense)
Carme Toba Trillo (representante da asociación Apatrigal)
Suso Vero (profesor xubilado do IES Río Cabe)
Mar Bóveda (especialista en didáctica de Patrimonio)
Sonia Farias (guía do Ecomuseo de Arxeriz)

BIBLIOGRAFIA

Artigos de xornais como "La Voz", "El País", "El Progreso"
Charlas de Alfonso Iglesias, Carme Toba Trillo e Suso Vero.
Excursións a Barantes (Sober)
Excursións á alvariza do Vello (Nogueira de Ramuín)
Excursión ao Ecomuseo de Arxeriz.